

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. d)

Filosofie

Test 20

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scriți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Sensul vieții are o problematică specifică:
 - a. gnoseologiei
 - b. epistemologiei
 - c. naturii umane
 - d. naturii bunurilor comune
2. Când comportamentele oamenilor sunt apreciate ținând cont de distincția bine-rău, facem referire la:
 - a. estetică
 - b. morală
 - c. ontologie
 - d. funcționalism
3. Printre probleme de etică aplicată se află:
 - a. sociabilitatea umană
 - b. eliminarea erorilor în procesul cunoașterii
 - c. determinarea timpului absolut
 - d. eutanasia
4. Libertatea social-politică implică:
 - a. raportul identitate-alteritate
 - b. raportul individ-stat
 - c. raportul bine-rău
 - d. raportul adevăr-eroare
5. Sensul vieții este un concept care vizează:
 - a. faptele care îl împlinesc pe om
 - b. faptele întâmplătoare
 - c. faptele altor oameni
 - d. faptele secundare
6. Responsabilitatea social-politică este condiționată pozitiv de:
 - a. absența liberului arbitru
 - b. capacitatea individului de a decide rațional
 - c. starea de durere și absență a plăcerii
 - d. judecările aleatoare
7. Considerăm o problemă ca aparținând eticii aplicate dacă:
 - a. presupune controverse și are un conținut moral
 - b. poate fi abordabilă prin gândire convergentă
 - c. rezolvarea sa se face prin aplicarea unor algoritmi
 - d. nu implică puncte de vedere opuse

8. Libertatea social-politică este o temă de interes în lucrările lui:
a. R. Descartes
b. I. Kant
c. J. St. Mill
d. L. Wittgenstein
9. În concepția utilitaristă, moralitatea acțiunilor este determinată de:
a. realizarea consecințelor așteptate
b. intenția de a respecta legea morală
c. înclinația care fundamentează faptele
d. datoria din care sunt realizate acțiunile
10. Responsabilitatea social-politică este o temă specifică în:
a. teoria cunoașterii
b. filosofia politică
c. teoria existenței
d. teoria timpului pierdut

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. În coloana din stânga sunt enumerate concepte specifice filosofiei morale, iar în coloana din dreapta sunt numerotate enunțuri adevărate referitoare la acestea. Scrieți pe foaia de examen asocierile corecte dintre fiecare literă din coloana din stânga și cifra corespunzătoare din coloana din dreapta.

a. Etica eudaimonistă	1. Are drept concept central <i>datoria</i> .
b. Etica utilitaristă	2. Consideră că legea divină este standardul ultim și universal al moralității.
c. Etica deontologică	3. Derivă principii morale prin analiza mai multor fapte concrete.
d. Etica aplicată	4. Este varianta modernă a hedonismului antic.
	5. Consideră că cel mai mare bine pentru om constă în activitatea practică guvernată de preceptele morale ale rațiunii.

16 puncte

B. Argumentați, în aproximativ zece rânduri, în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia: „*Singurul aspect al conduitelor unui om pentru care el poate fi tras la răspundere de către societate este cel privitor la ceilalți*” (J. St. Mill)

8 puncte

C. Construiți un exemplu prin care să evidențiați rolul/importanța libertății de conștiință și religie, într-o societate democratică.

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Existența întru mister și revelare este un mod eminentemente uman. (...) Dacă animalul produce uneori fie unelte, fie lăcașuri, fie organizații, actele sale nu izvorăsc din existența întru mister și revelare. Aceste acte nu sunt „creatoare”; ele se degajă stereotip din grija de securitate a animalului și, mai ales, a speciei, în lumea sa. Existența întru imediat și pentru securitate este desigur un mod pe care nu-l depășește conștiința niciunui animal. Omul este capturat de un destin creator, într-un sens cu adevărat minunat (...).

(Lucian Blaga, *Geneza metaforei și sensul culturii*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza textului dat, două orizonturi existențiale. **4 puncte**
2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *existență* și *cultură*. **10 puncte**
1. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentate în textul dat. **6 puncte**

B. Problematica moralei este proprie numai omului, apărând atunci când reflectăm asupra raportului dintre scopurile noastre și starea de fapt.

1. Menționați trei probleme morale. **6 puncte**
2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, importanța moralei în viața unei persoane. **4 puncte**